

CENTRUM PRE DETI A RODINY, SEMETEŠ

Pracovisko Horné Orechové

Pracovisko Bratislava

PROGRAM Centra pre deti a rodiny

**Poruchy správania v dôsledku užívania alkoholu, drog alebo v dôsledku
patologického hráčstva**

2019

Kontaktná adresa a telefónne číslo alebo iný kontaktný údaj Centra pre deti a rodiny Semeteš

Centrum pre deti a rodiny, Semeteš 1208, 023 55 Vysoká nad Kysucou

Riaditeľ: JUDr. Vladimír Mojš

Telefón: 0908 904 124

e-mail: riaditel.semetes@ded.gov.sk

Adresa miesta vykonávania opatrení

Pracovisko Centra: Röntgenova 6, 851 01 Bratislava

Pracovisko Centra: Horné Orechové 380, 911001Trenčín

Účel Centra Semeteš

Centrum je zriadené na účel vykonávania §45 ods. 1 písm. a), c):

- a) Opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia („pobytové opatrenie súdu“).

 - c) Opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania
 1. Krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,
 2. Porúch psychického, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, v náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch.
-

Druh vykonávaných opatrení

Centrum vykonáva pobytové opatrenie súdu na základe rozhodnutia súdu o:

- a) Nariadení neodkladného opatrenia
- b) Uložení výchovného opatrenia
- c) Nariadení ústavnej starostlivosti

Forma vykonávania opatrení

Centrum vykonáva opatrenia „pobytovou formou“.

Cieľová skupina Centra

Deti s poruchou správania v dôsledku užívania alkoholu, drog alebo v dôsledku patologického hráčstva diagnostikovanou lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore detská psychiatria.

Umiestneniu dieťaťa cieľovej skupiny predchádza zdravotná starostlivosť, tzn. : podstúpenie detoxifikácie v zdravotníckom zariadení na základe odporúčania lekára so špecializáciou detská psychiatria.

Cieľová skupina detí prejavuje dôsledky škodlivého užívania návykovej látky v sociálnom prostredí, a to poruchami správania, s ktorými súvisia poruchy v rodinnom prostredí.

Prejavy:

- Poruchy úrovne poznávania, vnímania, afektov a správania sa, alebo iných psychofyziologických funkcií
 - emocionálne prežívanie – zvýšená labilita, psychické napätie, úzkosť, depresia, extrémne a neadekvátne hodnotenie, nízka sebadôvera, popieranie rizika a racionalizácie svojho konania
 - Faktor učenia
 - Tendencia k určitému spôsobu správania – problémy v oblasti autoregulácie správania
-

Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre

Centrum nevykonáva opatrenia pre dieťa, ak:

- Neboli splnené podmienky k prijatiu do Centra,

a to:

- ak dieťa nepodstúpi detoxifikáciu v zdravotníckom zariadení na základe odporúčania lekára so špecializáciou detská psychiatria,
- bez odporúčania poskytovateľa zdravotnej starostlivosti po skončení liečby pokračovať v zariadení s Programom pre poruchy správania v dôsledku užívania alkoholu, drog alebo v dôsledku patologického hráčstva
- ak je diagnostikovaná duševná porucha, ŤZP diagnóza
- s poruchou správania zameranou na edukáciu a problémy s ňou spojené
- ak je naplnená kapacita Centra.

Celkový počet miest v centre a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách centra, počet miest v jednotlivých budovách centra

Pracovisko centra: Röntgenova 6, 851 01 Bratislava, počet miest: 8

Pracovisko centra: Horné Orechové 380, 91101 Trenčín, počet miest: 16

Vnútorne a vonkajšie priestory centra a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, podmienky zachovania súkromia vrátane podmienok na osobnú hygienu

Pracovisko centra: Röntgenova 6, 851 01 Bratislava:

1 Špecializovaná samostatná skupina má spálne pre deti, spoločenská miestnosť, kuchyňu s jedálňou, sociálne zariadenia, úložné priestory. Spálne pre deti sú dvojlôžkové. V každej spálni sú dve postele, dva písacie stolíky, dve stoličky a dve skrine. Každé dieťa má svoju skriňu, kde má uložené svoje osobné veci.

Kuchyňa, v ktorej sú pripravované jedlá, je vybavená kuchynskou linkou, kuchynským riadom, chladničkou, sporákom, elektrospotrebičmi a skriňou na potraviny.

Ďalšie priestory sa využívajú ako administratívne priestory ekonomicko-prevádzkový úsek, úsek starostlivosti o dieťa - pre vychovávateľov, pomocných vychovávateľov, kancelárie pre odborný tím, terapeutická miestnosť.

Okolo pracoviska centra je priestor so zelenou plochou

- priestor pre využitie osobného voľna detí
- využitie herných prvkov, pracovných zručností a skupinových športových aktivít.

Pracovisko centra: Horné Orechové 380, 911 01 Trenčín:

Na pracovisku detského domova sú zriadené 2 špecializované samostatné skupiny s počtom max. 8 detí na jednej špecializovanej samostatnej skupine. Na prízemí sa nachádza jeden byt, na poschodí druhý byt. Ďalšie priestory sa využívajú ako administratívne priestory ekonomicko-prevádzkový úsek, úsek starostlivosti o dieťa - vychovávateľov, pomocných vychovávateľov, kancelárie pre odborný tím, terapeutická miestnosť.

Špecializované samostatné skupiny majú spálne pre deti, spoločenskú miestnosť, kuchyňa s jedálňou, sociálne zariadenie, úložné priestory. Spálne pre deti sú dvoj lôžkové. V každej spálni sú dve postele, dva písacie stolíky, dve stoličky a dve skrine. Každé dieťa má svoju skriňu, kde má uložené svoje osobné veci.

Kuchyňa, v ktorej sú pripravované jedlá, je vybavená kuchynskou linkou, kuchynským riadom, chladničkou, sporákom, elektrospotrebičmi a skriňou na potraviny. Na prízemí sa nachádza aj veľká spoločenská miestnosť s balkónom.

Okolo budovy centra je vymedzený priestor areálu, ktorý je ako zelená plocha a ihrisko pre mini futbal s trávnatou plochou. Táto prepája celý areál budovy centra.

Jej využitie:

- výuka v exteriéri
- priestor pre využitie osobného voľna detí
- časť slúži na produkciu zeleniny – zábavno-socio-edukačný prvok pre produktívne záhony na pestovanie (prvky ergoterapie)
- využitie herných prvkov, pracovných zručností a skupinových športových aktivít.

Priestorové podmienky na všetkých pracoviskách centra rešpektujú súkromie detí. Disponujú samostatnými WC a kúpeľňami, oddelenými pre dievčatá a chlapcov na každom pracovisku. Osobné veci + hygienické potreby majú deti uložené vo svojej samostatnej skrini.

**Počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením
dosiahnutého vzdelania zamestnancov**

Pracovisko centra : Röntgenova 6, 851 01 Bratislava

1.špecializovaná samostatná skupina

Vychovávateľ 2, II. Stupeň VŠ

Pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou 4, SOŠ

Odborný tím:

Špeciálny pedagóg 1, II. Stupeň VŠ

Psychológ 1, II. Stupeň VŠ

Sociálny pracovník 1, II. Stupeň VŠ

Pracovisko: Horné Orechové 380, 911 01 Trenčín

1.špecializovaná samostatná skupina

Vychovávateľ 2, II. Stupeň VŠ

Pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou 4, SOŠ

2.špecializovaná samostatná skupina

Vychovávateľ 2, II. Stupeň VŠ

Pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou 4, SOŠ

Odborný tím:

Špeciálny pedagóg 1, II. Stupeň VŠ

Psychológ 2, II. Stupeň VŠ

Sociálny pracovník 2, II. Stupeň VŠ

Sociálny pedagóg 2, II. Stupeň VŠ

**Spôsob oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom
centra**

S programom pre poruchy správania v dôsledku užívania alkoholu, drog alebo v dôsledku patologického hráčstva dieťa a rodiča oboznamuje Centrum pri prijatí dieťaťa do zariadenia, v prípade, že dieťa umiestňuje orgán sociálnoprávnej ochrany dieťaťa a sociálnej kurately Centrum zašle program pre poruchy správania na korešpondenčnú adresu rodiča/zákonného zástupcu, najneskôr do 7 dní.

Vychovávateľ oboznamuje dieťa s programom Centra po jeho príchode do 48 hodín primerane jeho vývinovej a mentálnej úrovni.

Centrum Semeteš zverejňuje program pre poruchy správania na www.ddsemetes.sk.

Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre

Pri práci dieťaťom sa berú na zreteľ individuálne potreby, osobnostné charakteristiky, schopnosti, zručnosti a stupeň motivácie dieťaťa. Metódy a postupy práce sa optimálne volia podľa individuálnych rozdielov medzi maloletými deťmi. Vykonáva sa sociálna práca, psychologická pomoc a starostlivosť, výchova, liečebno-výchovná starostlivosť a diagnostika. Na odporúčanie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore detská psychiatria centrum volí metódy práce podľa potreby detí.

Psychológovia vo všetkých aktivitách pôsobia ako sprievodcovia detí (každé dieťa má určeného jedného kľúčového psychológa- garanta).

Metódy práce v adaptácii dieťaťa sa zameriavajú na:

- screening – aktuálny stav dieťaťa, základné informácie o dieťati a rodine
- stabilizácia, zníženie stresu pri aklimatizácii dieťaťa v zariadení
- sprevádzanie (počiatočná podpora, zoznámenie sa so skupinou)

Opis psychologických metód

- **Anamnéza** – získanie a kategorizácia relevantných údajov z minulosti: rodinne anamnestické údaje, raný vývin, scholarita, somatické zdravie, emocionálny vývin, vývin postoja k hodnotám, vývin sociálnych vzťahov, návyky, záujmy, výchovné ťažkosti, poruchy správania, vývin abnormných rysov, pracovný vývin, eroticko-sexuálny vývin.
 - **Pozorovanie** – zámerné a plánovité vnímanie, ktoré je zamerané na určitý cieľ, pozorovanie dieťaťa v priebehu vyšetrenia, aktivity, rozhovoru, v interakcii. Pozorujeme vzhľad, mimiku, pantomimiku, gestiku, reč, prejavy emócií, sociálne správanie, vzťah k objektom, úlohám, vzťah k sebe.
 - **Psychoadiagnostika** – vyšetrenie prostredníctvom štandardizovaných psychologických metód a postupov – testy inteligencie a kognitívnych schopností, kresebné metódy, projektívne metódy, dotazníky, testy osobnosti.
 - **Psychologické poradenstvo** – cieľom je dlhodobá individuálna podpora a vedenie pri riešení aktuálnych problémových intrapsychických a interpersonálnych ťažkostí, ktoré vznikli v súvislosti s užívaním návykových látok. Konkrétne problémy dieťaťa, ktoré vstanú počas stretnutí sa stávajú obsahom kontraktovania.
-

- **Kontraktovanie** – spoločná dohoda medzi psychológom (garantom) a dieťaťom, v ktorej sú stanovené oblasti, ciele spolupráce a podmienky, za ktorých bude poradenský proces prebiehať. Ciele sa stanovujú spoločne s klientom podľa pravidiel SMART. Formovanie dohody má často dynamický charakter, ak klient nemá jasne formulované ciele, je úlohou psychológa pomenovávať charakter dohody a s klientom pracovať na rozvíjaní a vyjasňovaní cieľov. Stanovené ciele sú pravidelne vyhodnocované. Ciele dieťaťa sa dosahujú prostredníctvom poradenských intervencií na základe potrieb dieťaťa a podľa zameraní psychológa (psychoanalyticky orientované poradenstvo –správanie ako dôsledok nevedomých motívov a konfliktov, kognitívne behaviorálny prístup –správanie ako naučené správanie v určitých situáciách, motivačná terapia – pripravenosť k zmene problematického správania). Psychológ v rámci psychologického poradenstva využíva techniky, v ktorých je vyškolený na základe aktuálnych potrieb dieťaťa, jeho cieľov ako aj výchovných plánov a plánov individuálneho rozvoja osobnosti napr. :
 - **Nácvik stratégií** - ako sa vyhýbať rizikovým situáciám napr. nuda, kamaráti v partii - odmietnutie ponúkanej návykovej látky, ako zvládať nebezpečné emócie napr. hnev, nuda, smútok, nácvik alternatívneho správania, práca s desenzitizáciou prostredníctvom imaginácie – spojenie návykovej látky s nepríjemnými zážitkami vo fantázii, zvládanie cravingu.
 - **Motivačný rozhovor** - poradenský prístup zameraný na pomoc dieťaťa riešiť jeho ambivalenciu a podporiť vnútornú motiváciu k zmene správania. Psychológ zisťuje konkrétnu fázu motivácie, posilňuje pozitívnu motiváciu, silné stránky dieťaťa a ďalej ich rozvíja.
 - **Relaxácia** – telesné ako aj duševné pasívne uvoľnenie, slúži k zmierneniu napätia, úzkosti. Využíva sa relaxačná hudba, meditácia, práca s dychom, upokojujúce imaginácie.
 - **Autogenný tréning** – slúži k odstránení príznakov napätia a nepokoja, nacvičuje sa pravidelne, umožňuje autosugestívne ovplyvnenie niektorých telesných funkcií a môže pomôcť pri odstraňovaní nevhodných návykov.
 - **Pracovné listy** – vopred pripravené úlohy na rozvoj kognitívnych, emočných, sociálnych schopností, zlepšenia sebapoznania
 - **Terapeutické karty** – špeciálne pomôcky, ktoré majú projektívny charakter, obrázky slúži ako podnety k rozprávaniu o hodnotách, potrebách, želaniach, vlastnostiach či aktuálnych stavoch. Vhodné pri povzbudení, otvorení a prehĺbení komunikácie.
 - Psychológ - garant individuálne sprevádza klienta celou dobou jeho pobytu. Podporuje ho v tom, aby materiál z individuálnych sedení prinášal do komunity skupinových stretnutí a tak mu pomáha v zapojení do komunity a do resocializačného programu. Psychológ tiež poskytuje zhrnutie informácií z individuálnych poradenských sedení zvyšku tímu.
 - Psychológ – garant pripravuje dieťa na prechod do príslušnej etapy programu.
 - **Psychoedukačná skupina** – informácie o závislostiach, duševnom zdraví a zdravom životnom štýle a súvisiacich témach napr. medzilidské vzťahy, voľnočasové aktivity, špecifických zručností potrebných pre osobný rozvoj: asertívny tréning,
-

zvládanie emócií, komunikačné zručnosti, načúvanie druhým, riešenie konfliktov, nácvik odmietnutie návykovej látky, skúšanie a nácvik nového správania, získanie nových informácií a sociálnych zručností, prevencia relapsu.

- **Rodinné poradenstvo** – rodina hrá významnú rolu vo vývine a udržovania závislého správania, je významná pri podpore v resocializačnom procese aj po ním, trpí závislosťou dieťaťa. Psychológ pracuje s rodinou dieťaťa individuálne aj skupinovo. Charakter individuálneho poradenstva s rodinou poradenstva je informačný, psychoedukačný, motivačný, podporný, prípadne sleduje určitý poradenský cieľ, ktorý sa s rodinou nakontraktuje napr. úprava vzťahov v rodine, nastolenie nových pravidiel. Skupinové stretnutia s blízkymi - rodinné stretnutia umožňujú medzigeneračné konfrontácie, zvyšovanie motivácie, spolunáležitosť.
- **Skupinové poradenstvo** – využíva skupinovú dynamiku, podporu a pozitívny tlak členov skupiny, efektívnu konfrontáciu, korektívnu emočnú skúsenosť. Spôsob, akým skupiny pracujú sa môže líšiť podľa zamerania psychológa a ciele skupiny, ktorú si stanovila. Psychoanalyticky orientovaná skupinová terapia vedie k zlepšeniu náhľadu na problém a k zlepšeniu schopnosti realizácie dôležitých zmien životného štýlu.
- **Vstupný rozhovor** – psychologická intervencia pri prijatí dieťaťa, základnú štruktúru tvorí prvotné posúdenie rozsahu a charakteru ťažkostí dieťaťa, explorácia prežívania dieťaťa a motivácie oboznámenie dieťaťa s procesom nápravy porúch správania. V rámci vstupného rozhovoru sú psychologické intervencie poskytnuté s dôrazom na podporu a stabilizáciu dieťaťa. Cieľom je aj naviazanie optimálneho vzťahu s dieťaťom a vytvorenie bezpečného priestoru pre ďalšiu spoluprácu → Psychologické poradenstvo.
- **Socioedukačná výchova**

Etapy sociálnej práce pre poruchy správania v dôsledku škodlivého užívania návykovej látky

1. Etapa

Diagnosticko – motivačná (2 mesiace):

Prvé 2 týždne je: „Aklimatizácia“ - Získavanie dôvery dieťaťa

- Obdobie aklimatizácie je zameraná na nadviazanie vzťahu s dieťaťom, screening a stabilizáciu jeho emocionálneho stavu, pochopenie a prijatie situácie, oboznámenie sa s fungovaním zariadenia s cieľom zabezpečiť v najvyššej možnej miere bezproblémový prechod dieťaťa do zariadenia a jeho adaptáciu na nové prostredie.
- V priebehu zvyšných 6 týždňov diagnosticko motivačnej etapy je starostlivosť zameraná na prácu s motiváciou dieťaťa k zmene správania, na identifikáciu problémových prejavov

a vzorcov správania, identifikáciu doterajších spôsobov zvládania záťaže, posúdenie ich efektívnosti ako aj na rozvoj schopnosti adekvátnej sebareflexie a sebaregulácie.

■ Pre dosiahnutie vyššie uvedeného účelu má dieťa prideleného vychovávateľa, sociálneho pracovníka a psychológa, ktorí realizujú individuálne poradenstvo, psychologické konzultácie a skupinovú komunitu.

■ Dieťa si osvojuje denný režim, pravidlá, základné návyky fungovania v skupine, hierarchiu vzťahov, systém bodovania a z neho vyplývajúce výhody a odňatie výhod, schopnosť prijať spätnú väzbu, konfrontáciu názorov.

■ Dieťa si buduje pozitívny vzťah k povinnostiam, denným činnostiam a aktivitám. Mení svoj hodnotový rebríček a životný štýl.

■ Kontakt s rodičom/zákonným zástupcom a okolím je prvé 2 adaptačné týždne a nasledujúce 4 týždne obmedzený na komunikáciu a pohyb len v rámci zariadenia.

■ Rodič/zákonný zástupca má možnosť informovať sa o dieťati prostredníctvom telefonického kontaktu s riaditeľom centra, s vedúcou úseku starostlivosti o dieťa, s vychovávateľom a so sociálnym pracovníkom z overeného telefónneho čísla rodiča poskytnutého orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré si Centrum zabezpečí pred prijatím dieťaťa, príp. priamo od rodiča/zákonného zástupcu.

■ Dieťa nemá k dispozícii vlastný mobil (po príchode odovzdá do úschovy Centra)

■ Po 4. týždňoch – mimo adaptácie je umožnená návšteva a telefonický kontakt rodiča/zákonného zástupcu, blízkej osoby v zariadení za prítomnosti personálu po predchádzajúcej dohode so sociálnym pracovníkom a vychovávateľom.

■ V tejto etape sa pracuje najmä na motivácii dieťaťa k náprave porúch správania z dôvodu škodlivého užívania návykových látok.

■ Podpora a rozvoj zodpovednosti a motivácie k spolupráci je facilitovaný prostredníctvom „bodového systému“ založeného na princípe získania a odobratia výhod.

■ Práca s dieťaťom spočíva v sociálnych, psychologických, tréningových, edukačných a voľnočasových aktivitách.

■ Dieťa po 6 týždňoch začína byť v intenzívnejšom kontakte s rodičom/zákonným zástupcom, blízkou osobou, začína chodiť na krátkodobé priepustky mimo Centra v doprave zamestnanca Centra, kontaktuje sa so sociálnym prostredím v súlade s vnútorným poriadkom Centra.

- I. Etapa je zameraná na vstup dieťaťa do Centra s pochopením jeho fungovania, zásad, ich porozumeniu a adaptácii. Po 2 mesiacoch odborný tím vypracuje správu s odporúčaniami pre 2. etapu. Na základe odporúčaní je pred vstupom do 2. etapy vyhotovený individuálny plán pomoci, ktorého súčasťou sú konkrétne úlohy a ciele, ktorých zvládnutie je predpokladom adekvátneho samostatného sociálneho fungovania klienta v zariadení.

2. Etapa

Nápravná (2 mesiace):

- Starostlivosť v priebehu nápravnej etapy spočíva v plnení individuálneho plánu pomoci vyhotoveného na konci 1. etapy s cieľom korekcie a odstránenia nežiadúcich prejavov správania dieťaťa a rozvoja osobnosti.
- Práca s dieťaťom zameraná na podporu schopnosti sebaregulácie, rozvoj sociálnych zručností a na sociálne vzťahy dieťaťa (upravenie vzťahov, nadväzovanie nových).
- Príprava na rozhodovanie ohľadom ďalšieho štúdia, alebo prípravy na budúce povolanie, získanie pracovných návykov a zručností a v neposlednom rade aj na pomoc pri hľadaní a získaní zamestnania - Socio-edukačné skupiny.
- Dieťa preberá zodpovednosť za seba, za svoje správanie a konanie.
- Zvyšuje sa psychická zaťažiteľnosť dieťaťa nastáva širší kontakt s vonkajším aj rodinným prostredím, má oveľa vyššiu frekvenciu.
- Výhody – používanie vlastného mobilného telefónu na dobu počas kontaktu s rodičmi a blízkou rodinou v súlade s vnútorným poriadkom, počas osobného voľna.
- Pri bodovaní v rámci režimu dňa budú za jeho dodržiavanie a rovnako za nedodržiavanie a neplnenie svojich povinností udeľované body (systém bodovanie je neoddeliteľnou súčasťou tohto programu)
- Veľmi dôležitá je aktívna práca s rodinou dieťaťa.
- Súčasťou programu je sociálne a psychologické poradenstvo, ktoré sú súčasťou výchovného opatrenia, kde sa aktivity zameriavajú na získanie emocionálnej skúsenosti dieťaťa a s rodinou.

V II. Etape má dieťa priestor zorientovať sa v sebe, porozumieť dôvodom, pre ktoré začal užívať návykové látky, porozumieť aké vzťahy v sociálnom svete si vytváral, čo formovalo jeho hodnoty, postoje a názory na život a kto ďalší ovplyvňoval jeho rozhodnutia. V tejto etape dieťa, môže popísať svoj vzťah k rodine a blízkym ľuďom a na akom základe si ho vytváral. Uzatvára minulé obdobie tak, aby ho nevyriešené problémy a nejasnosti z minulosti neovplyvňovali v jeho sústreďení sa na proces nápravy porúch správania z dôvodu užívania návykovej látky. V tejto etape udržuje s rodinou písomný, e-mailový, osobný kontakt. Dieťa môže mať probátnú priepustku mimo centra do rodinného prostredia pri maximálnom dodržiavaní pravidiel.

Po 2 mesiacoch odborný tím vyhodnotí plnenie úloh individuálneho plánu pomoci a vypracuje správu s odporúčaniami pre 3. etapu. Na základe odporúčaní je vypracovaný individuálny plán pomoci obsahujúci konkrétne ciele a úlohy rozvíjajúce nadobudnuté sociálne zručnosti s cieľom fixovania týchto novozískaných sociálnych zručností v prostredí mimo zariadenia.

3. Etapa

Reintegračná (2mesiace):

- Príprava na odpútanie sa od skupiny komunity
- Príprava rodiny na návrat dieťaťa do domáceho prostredia.
- V prípade, ak dieťa dosiahne plnoletosť, nemá, alebo nemôže sa vrátiť do svojho rodinného prostredia je potrebné zabezpečiť jeho prechod k samostatnému životu a poskytnúť mu všetky formy pomoci pre osamostatnenie sa.
- Sprevádzanie pri následnej odbornej pomoci po ukončení výchovného opatrenia, ústavnej starostlivosti.

V III. Etape maloleté dieťa môže tráviť viac času mimo centra, vytvára si podmienky na pracovné uplatnenie, vzdelanie, bývanie, úpravu rodinných vzťahov, hľadá si formy zmysluplného trávenia voľného času, upevňuje si pozitívne návyky v prirodzenom prostredí. Možnosť mať 1x týždenne voľno s vychádzkou mimo centra, mať u seba mobilný telefón za vopred dohodnutých podmienok, voľne disponovať s peniazmi (vreckové) a možnosť krátkodobého pobytu v rodine a v širšej rodine.

Denný režim *Pondelok – piatok*

06:00 – 06:30 Budíček, ranná hygiena

- Ranná hygiena (ústna hygiena, umytie tváre, rúk, česanie, celková estetická úprava zovňajška, upratanie kúpeľne)
- Obliekanie
- Úprava lôžka, izby

06:30 – 06:45 Rozcvička

- Ranná rozcvička

06:45 – 07:10 Raňajky

- Príprava raňajok podľa rozdelenia služieb
- Čistota jedálne a kuchyne podľa rozdelenia služieb

07:10 – 07:15 Lieky**07:15 – 08:15 Ranná komunita**

- Osobitne spracovaný program

08:15 – 10:15 Individuálna a skupinová práca s členom odborného tímu na základe individuálnych potrieb klienta (psychológ, špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg)

- Skupinová a individuálna edukačná činnosť (štúdium), poradenstvo
- Psychologické poradenstvo (individuálne / skupinové) s využitím prvkov terapie, psychodiagnostika
- Sociálno - pedagogické poradenstvo (individuálne , skupinové), preventívne aktivity

10:15 – 10:30 Desiata

- Príprava desiaty podľa rozdelenia služieb
- Čistota jedálne a kuchyne podľa rozdelenia služieb

10:30 – 11:30 Individuálna a skupinová práca s členom odborného tímu na základe individuálnych potrieb klienta (psychológ, špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg)

- Skupinová a individuálna edukačná činnosť (štúdium), poradenstvo
- Psychologické poradenstvo (individuálne / skupinové) s využitím prvkov terapie, psychodiagnostika
- Sociálno - pedagogické poradenstvo (individuálne , skupinové), preventívne aktivity

11:30 – 13:00 Obed

- Príprava obeda podľa rozpisu služieb
- Čistenie jedálne a kuchyne podľa rozpisu služieb

13:00 – 16:00 Realizácia individuálnych, skupinových terapií podľa rozdelenia v rozvrhu činností (sociálny pracovník, pomocný vychovávateľ)

- Záujmová činnosť (športová, turistická, kultúrna, spoločensko – vedná, estetická)
- Odpočinkovo - relaxačná činnosť (čítanie literatúry podľa vlastného výberu, spoločenské hry, počúvanie hudby, dramatické hry, hudobno - pohybové hry)
- Arteterapia
- Ergoterapia

16:00 – 16:30 Olovrant

- Príprava olovrantu podľa rozpisu služieb
- Čistenie jedálne a kuchyne podľa rozpisu služieb

16:30 – 17:00 Domáce práce

- Udržiavanie poriadku v spoločných priestoroch, na skupine, na izbe, v skrini
- Udržiavanie čistoty ošatenia, pranie, žehlenie, skladanie, pošívanie poškodenej bielizne, podľa prevádzkového poriadku

17:00 – 18:00 Komunita

18:00 – 18:45 Večera

- Príprava večere podľa rozpisu služieb
- Čistenie jedálne a kuchyne podľa rozpisu služieb

18:45 – 19:15 Denník

- Osobitne spracovaný program

19:15 – 19:20 Lieky**19:20 – 21:00 Osobné voľno**

- Pozeranie televízie – večerné správy
- Spoločenské hry
- Korešpondencia, telefonáty v súlade s aktuálnou etapou programu

21:00 – 22:00 Príprava na spánok

- Upratovanie spoločenskej miestnosti
- Večerná hygiena – sprchovanie
- Kľudový režim

22:00 Nočný kľud**Je obmedzené zdržiavanie sa na izbách v čase:**

od 06:30 hod. do 18:45 hod.

od 19.15 hod. do 21:00 hod.

Víkendový režim *Sobota, nedeľa, štátne sviatky***8:00 – 08:30 Budiček, osobná hygiena, rozcvička**

- Ranná hygiena (ústna hygiena, umytie tváre, rúk, česanie, celková estetická úprava zovňajška, upratovanie kúpeľne)
- Obliekanie
- Úprava lôžka, izby, skrine
- Ranná rozcvička

08:30 – 09:00 Raňajky

- Príprava raňajok podľa rozdelenia služieb
- Čistota jedálne a kuchyne podľa rozdelenia služieb

09:00 – 09:30 Ranná komunita - osobitne spracovaný program**09:30 – 11:30 Hospodársky a sanitačný deň**

- Udržiavanie poriadku v spoločných priestoroch, na skupine, na izbe, v skrini
 - Udržiavanie čistoty ošatenia pranie, žehlenie, skladanie, pošívanie poškodenej bielizne
 - Spoločná a dôsledná prehliadka priestorov na ošatenie, úložných a lôžkových priestorov (pomocný vychovávateľ + dieťa)
-

- Prezliekanie posteľnej bielizne, umývanie okien, dverí, starostlivosť o kvety podľa prevádzkového poriadku

11:30 – 13:00 Obed

- Príprava obeda podľa rozpisu služieb
- Čistenie jedálne a kuchyne podľa rozpisu služieb

13:00 – 16:00 Organizované voľnočasové aktivity

- Športovo – rekreačná
- Spoločensko – vedná
- Estetická
- Kultúrna

16:00 – 16:30 Olovrant

- Príprava olovrantu podľa rozpisu služieb
- Čistenie jedálne a kuchyne podľa rozpisu služieb

16:30 – 17:30 Osobné voľno

- Spoločenské hry
- Počúvanie hudby
- Čítanie literatúry

17:30 – 18:30 Večerná komunita

18:00 – 19:00 Večera

- Príprava večere podľa rozpisu služieb
- Čistenie jedálne a kuchyne podľa rozpisu služieb

19:00 – 19:30 Denník

19:30 – 21:00 Osobné voľno

- Pozeranie televízie– večerné správy
- Spoločenské hry
- Korešpondencia, telefonáty v súlade s aktuálnou etapou programu

21:00 – 22:00 Príprava na spánok

- Upratanie spoločenskej miestnosti
- Večerná hygiena – sprchovanie
- Príprava lôžka k spánku , kľudový režim

22:00 Nočný kľud

Je obmedzené zdržiavanie sa na izbách v čase:

od 08:30 hod. do 19:00 hod.

od 19:30 hod. do 21:00 hod. (s výnimkou udržiavania čistoty izieb)

Uvedené časy môžu podliehať zmenám vzhľadom na realizované aktivity a činnosti mimo denného režimu organizovaných detským domovom.

Tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, tvorba a vyhodnocovanie individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou

Čiastkové plány individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa

Denný záznamový hárok	Spracúva a vyhodnocuje sa denne podľa režimu dňa	Vychovávateľ, pomocný vychovávateľ, odborný tím, dieťa
Výchovný plán	Nastavuje a vyhodnocuje sa 1 x mesačne	Vychovávateľ, dieťa
Plán sociálnej práce s dieťaťom	Nastavuje a vyhodnocuje sa 1 x polrok	Vychovávateľ, orgán sociálnoprávnej ochrany dieťaťa a sociálnej kurately rodič, dieťa
Plán osamostatnenia sa	Nastavuje a vyhodnocuje sa 1 x za štvrt'rok	Vychovávateľ, dieťa

Individuálne plány odbornej práce s dieťaťom a rodinou

Individuálny plán psychologickéj činnosti		Psychológ Centra
Individuálny plán pomoci	1 x za dva mesiace	Psychológ, dieťa
Plán špeciálnej pedagogickej činnosti	Nastavuje sa na školský rok Vyhodnocuje sa 2x/školský rok	Špeciálny pedagóg
Plán sociálno-pedagogickej činnosti	Nastavuje sa a vyhodnocuje sa 1 x mesačne	Sociálny pedagóg

Denný záznamový hárok sa zaznamenáva na každé dieťa samostatne, denne podľa režimu dňa, vyhodnocuje sa na konci služby.

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa

Vyhodnocuje sa 1 x za 2 mesiace

Súbor: plán sociálnej práce, plán výchovnej práce s dieťaťom, hlavné úlohy psychologickú

Plán výchovnej práce s dieťaťom:

Tvorí ho: dieťa- vychovávateľ

Na tvorbe výchovného plánu spolupracujú: vychovávateľ + odborný tím

Vyhodnocovanie: minimálne 1x za mesiac

Plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou:

Tvorí ho: dieťa – vychovávateľ, sociálny pracovník orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Na tvorbe Plánu sociálnej práce spolupracujú: participujúce subjekty, rodič, vychovávateľ, odborný tí, škola, obec, mesto.

Vyhodnocovanie: v závislosti od aktuálnej situácie dieťaťa a jeho rodiny, minimálne 1x za šesť mesiacov.

Plán prípravy na osamotenie:

Je súčasťou plánu sociálnej práce, tvorí sa pri dovŕšení 16.roku veku dieťaťa.

Tvorí ho: vychovávateľ, sociálny pracovník – dieťa.

Prizývaní sú vychovávateľ, odborný tím, participujúce subjekty, ktoré môžu byť nápomocné pri procese osamostatňovania sa budúceho mladého dospelého, ďalej sú to rodičia, príbuzní a iné dieťaťu blízke osoby.

Vyhodnocuje sa : spolu s plánom sociálnej práce, podľa aktuálnych potrieb môže byť vyhodnocovaný aj každý mesiac, alebo 1 x za pol roka

Plán psychologickú starostlivosti:

Vypracováva: psychológ - dieťa.

Vypracováva sa: 1x mesačne

Vychádza z odbornej psychologickú diagnostiky.

Obsahuje: údaje o vývinovom období, aktuálny názor na rodinu, iné dôležité informácie o psychickom stave dieťaťa, plán individuálnej práce s dieťaťom, skupinových aktivít a iných psychologických aktivít (poradenstvo dieťaťu blízkym osobám, konzultácie s vychovávateľmi a pod.)

Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženskú vyznania a viery

Centrum má zabezpečené podmienky pre záujmovú, športovú, kultúrnu, rekreačnú činnosť a pre náboženského vyznanie a vieru.

Záujmová činnosť

je organizovaná formou športových, kultúrno-umeleckých, rekreačných a pracovno-technických činností.

Cieľom je:

- vytvárať príležitosti k rozvoju osobnosti a pozitívnemu sebaobrazu, nadobúdaniu a upevňovaniu manuálnych a sociálnych zručností, k emocionálnej abreakcii a expresii, k uvoľneniu agresivity spoločensky akceptovateľným spôsobom,
- prebudiť záujem o spoločenské dianie, o ekológiu,
- rozvoj prosociálneho cítenia a zodpovednosti voči spoločnosti,
- rozvoj estetického cítenia, etických a náboženských postojov a vytváranie trvalých životných hodnôt,
- minimalizovať riziká spojené so spôsobom trávenia voľného času po návrate do prirodzeného sociálneho prostredia.

Športová činnosť

V zariadení majú deti možnosť zúčastňovať sa športových činností v interiéri aj exteriéri- futbal, bedminton, pingpong, tenis, vybíjaná, fitness, tanec, turistika, vychádzky v prírode, športové súťaže a pod.

Kultúrno-umelecká činnosť

V zariadení majú deti možnosť zúčastňovať sa činností s využitím prvkov arteterapie (kreslenie, maľovanie, rôzne výtvarné techniky, práca s keramikou, látkou, prírodnými materiálmi, aranžmány, modelovanie, vyšívanie, šitie), muzikoterapie (počúvanie hudby a práca s hudbou, spev) dramaterapie (nácvič divadelných predstavení, vytváranie príbehov). Mimo zariadenia môže ísť dieťa a navštevovať koncerty, umelecké podujatia, kino (v súlade s etapou programu)

Rekreačná činnosť

V zariadení majú deti možnosť pozeranie TV, čítania kníh/časopisov, zúčastniť sa rôznych foriem relaxácie (autogénny tréning, jacobsonova progresívna relaxácia, pohybová, tanečná), turistika, vychádzky v prírode, opekačky, spoločenské hry, zábavné kvízy.

Pracovno-technické činnosti

V zariadení vedieme deti k záujmu o pestovateľstvo, chovateľstvo, k prehľbovaniu vedomostí o dianie v prírode, pestujeme vzťah k jej ochrane (separovanie odpadu, chov domácich a úžitkových zvierat, pestovanie úžitkových plodín, zber húb, liečivých rastlín, v zime prikrmovanie zvierat, výroba príbytkov pre zvieratá, spracovanie živočíšnych a rastlinných produktov).

Prejavovanie náboženského vierovyznania

Každé dieťa má právo na slobodné praktikovanie vierovyznania. Rešpektujeme a podporujeme registrované cirkvi a náboženské spoločnosti v Slovenskej republike. Dieťa v zariadení má právo čítať náboženskú literatúru, priniesť si náboženský predmet (v súlade s etapami programu) a v čase osobného voľna sa venovať náboženským zvykom. Mimo zariadenia môže ísť klient navštíviť náboženskú komunitu alebo kostol etape, ktorá to dovoľuje. Na základe žiadosti od dieťaťa v zariadení je možné požiadať o spoluprácu farnosť, ktorá je v blízkosti zariadenia.

Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti deťom ,pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

Zdravotná starostlivosť sa dieťaťu zabezpečuje po písomnej dohode s rodičom a na základe odporúčania pediatra, prípadne odborných lekárov. O všetkých dôležitých veciach súvisiacich so zdravotným stavom dieťaťa je rodič bezodkladne informovaný. Deti sú po príchode do Centra zaevidované do starostlivosti k pediatri, pedopsychiatrovi, stomatológovi v zdravotníckom zariadení. V Centre je dôsledne dodržiavaný liečebný režim predpísaný lekárom, vedie sa presná evidencia výdaja liekov, je dodržiavaný harmonogram návštev u lekárov, preventívnych prehliadok a pri deťoch, kedy je to nevyhnutné, sa realizujú liečebné pobyty na odporúčanie pediatra.

Pracovisko centra: Röntgenova 6, 851 01 Bratislava – pediater, pedopsychiater, stomatológ meste v Bratislava

Pracovisko centra: Horné Orechové 380, 91101 Trenčín – pediater, pedopsychiater, stomatológ v meste Trenčín

Zabezpečenie školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

Ak dieťa nemá ukončenú povinnú školskú dochádzku, je potrebné písomne požiadať príslušnú základnú školu:

- O odklad povinnej školskej dochádzky alebo ukončenie , následne
- Prijatie do novej základnej školy, prípadne
- O stanovenie individuálneho vzdelávacieho programu so zabezpečením asistenta učiteľa, na základe ktorého by dieťa dochádzalo do školy za účelom komisionálneho preskúšania

Stredná škola:

- Prerušenie školskej dochádzky
- Pokračovanie individuálnym vzdelávacím plánom

Vysoká škola:

- Podľa aktuálneho stavu mladých dospelých

Je rešpektovaný názor dieťaťa a rodiča na výber školy. Všetky školy sú s vyučovacím jazykom slovenským. Pri realizácii vzdelávania s deťmi sa aktuálne čoraz častejšie využíva systém duálneho vzdelávania v regióne Kysucké Nové Mesto, Žilina, Čadca, Trenčín, Považská Bystrica, Dubnica nad Váhom, Ilava, Bratislava

Pri výbere školy sa prihliada na následnú možnosť po ukončení výchovného opatrenia pokračovať v rovnakom alebo príbuznom odbore v mieste bydliska dieťaťa.

Práva dieťaťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a práva rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

Práva dieťaťa

Centrum je povinné preukázateľne oboznámiť dieťa a rodiča o jeho právach.

Dieťa má všetky práva, ktoré mu priznáva zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dieťa má všetky práva bez rozlišovania rasy, farby, pohlavia, jazyka, náboženstva politického alebo iného zmýšľania, národnostného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia, politického alebo náboženského vyznania.

Dieťa má právo na osobnú bezpečnosť a pri poskytovaní starostlivosti nesmie byť vystavené neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu.

Dieťa má právo stretávať sa s rodičmi, súrodencom a inou blízkou osobou.

Dieťa musí požívať osobitnú ochranu a musia mu byť zákonom i ostatnými spôsobmi dané príležitosti a možnosti na to, aby sa mohlo rozvíjať fyzicky, mentálne, morálne, duchovne a sociálne zdravým a normálnym spôsobom, v podmienkach slobody a dôstojnosti. Pri prijímaní zákonov na tento účel musia byť prvoradé najlepšie záujmy dieťaťa.

Dieťa má právo na:

- ▶ Zabezpečenie všetkých základných fyziologických potrieb
- ▶ Zabezpečenie optimálneho bio-psycho-sociálneho vývinu
- ▶ Zabezpečenia ochrany a bezpečného prostredia
- ▶ Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti
- ▶ Na pravidelnú kontrolu a hodnotenie ako sa s ním zaobchádza a ako je o neho postarané
- ▶ Špeciálnu starostlivosť a pomoc, ktorá vedie k obnoveniu zdravia, sebaúcte a dôstojnosti
- ▶ Zaobchádzanie s úctou a dôstojnosťou
- ▶ Vyjadrenie svojho názoru, názor dieťaťa musí byť braný vážne

Udržiavanie kontaktu s rodičom, ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah

- Dieťa, pre ktoré je v centre vykonávané pobytové opatrenie súdu, má právo stretávať sa s rodičmi, ak nebolo súdom ustanovené inak, detský domov, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a obec poskytujú dieťaťu a jeho rodičovi pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí, na rozvoj a úpravu ich vzájomných vzťahov a na úpravu ich rodinných pomerov.

Príspevky na úpravu rodinných pomerov dieťaťa.

- Obec môže poskytovať príspevok na dopravu
- Centrum poskytuje príspevok na stravu
- Centrum dohodne s rodičmi dieťaťa a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa, s prihliadnutím na potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti rodiča dieťaťa. Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné a v súlade s etapami programu, centrum je oprávnené:

→ **Určiť, že rodič dieťaťa sa nemôže stretnúť s dieťaťom**; dôvod takéhoto určenia musí byť zaznamenaný v spisovej dokumentácii dieťaťa a musí byť oznámený súdu a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na účel hodnotenia pobytového opatrenia súdu

→ **Určiť, že rodič dieťaťa sa môže stretnúť s dieťaťom**:

- len za prítomnosti zamestnanca centra, ktorý môže poskytnúť dieťaťu a rodičovi potrebnú pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí
- len v centre, ktoré na tento účel utvára vhodné podmienky
- mimo centra, v územnom obvode obce, v ktorej je sídlo centra alebo sa nachádza organizačná zložka centra, v ktorej je dieťa umiestnené
- na inom mieste vhodnom alebo vytvorenom na účel stretávania sa dieťaťa s jeho rodičom
- umožniť dieťaťu pobyt s rodičom mimo centra.

→ **detský domov zabezpečí písomný kontakt, telefonický kontakt s rodičom, ďalšími príbuznými podľa etapy programu pre poruchy správania.**

Spôsob, akým sa dieťa môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd a prokuratúru.

Pre všetky deti rovnako sú na dostupnom mieste – na nástenke informácie o:

■

Detského komisára (dieťa do 18. roku veku)

kontakt: 02/32191691

e-mail: info@komisarpredeti.sk

adresa: Odborárske námestie č. 3, 811 07 Bratislava

Verejného ochrancu práv

kontakt: 02/32363742

e-mail: sekretariat@vop.gov.sk

adresa: Grosslingova 35, 811 09 Bratislava – Staré Mesto

Komisára pre osoby so zdravotným postihnutím,

kontakt: 02/20420309

e-mail: sekretariat@komisar.sk

adresa: Račianska 153, 831 54 Bratislava

■ súd

■ prokuratúra - v spoločných priestoroch na viditeľnom a dostupnom mieste je umiestnená „schránka pre prokurátora“, prostredníctvom, ktorej sa deti môžu obrátiť so svojou požiadavkou, podnetom, nespokojnosťou, názorom.

■ orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Na požiadanie je dieťaťu umožnené telefonovať z mobilu č. 0918 765 783.

Deti majú k dispozícii písomný postup, ak chcú namietat' akýkoľvek postup zamestnancov, ktorý subjektívne vnímajú ako nespravodlivý. V prípade, ak dieťa nie je stotožnené s výsledkom prešetrenia má právo obrátiť sa so svojim podnetom na svojho kurátora sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Dieťa, ktoré sa domnieva, že jeho práva, alebo právom chránené záujmy boli dotknuté, má právo domáhať sa právnej ochrany v zmysle zákona č. 365/ 2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podmienky doručovania pošty, prístupu na internet a používaním telefónu.

Korešpondencia – doručovanie pošty:

- prijaté poštové zásielky musia prejsť kontrolnou prehliadkou za prítomnosti vychovávateľa a dieťaťa
 - prijímať môžu korešpondenciu detí s výnimkou tých, ktorí sa nachádzajú v I. etape programu, rovnako platí pre prijímanie poštových zásielok
 - korešpondenciu môže dieťa prijímať len od rodičov a rodinných príslušníkov
 - písomný styk s inými osobami je umožnený po konzultácii vychovávateľa dieťaťa
-

Používanie telefónu:

- telefonáty sú umožnené len deťom, ktoré nemajú žiadne obmedzenia kontaktu
- telefonáty sú povolené výlučne s rodičmi/zákonným zástupcom a blízkou rodinou, blízkou osobou
- zodpovední zamestnanci sledujú a zaznamenávajú mená volajúcich „z“ a „do“ centra s príslušnými časmi
- odchádzajúce telefonáty schvaľuje vychovávateľ/komunita
- telefonáty sú vykonávané prostredníctvom pevnej linky centra príp. služobného mobilného telefónu
- osobné mobily používa dieťa po vzájomnej dohode so službukonajúcim vychovávateľom vo vopred určenom čase
- internet dieťa využíva v procese vzdelávania za prítomnosti zodpovedného zamestnanca a v prípade e-mailovej komunikácie s rodičom/zákonným zástupcom a blízkou rodinou po vzájomnej dohode so zodpovedným zamestnancom vo vopred určenom čase.

Na výkon týchto práv nesmú byť stanovené nijaké obmedzenia okrem tých, ktoré sú uložené v súlade so zákonom a ktoré sú v demokratickej spoločnosti nevyhnutné v záujme ochrany a verejnej bezpečnosti, verejného poriadku, ochrany verejného zdravia alebo morálky, resp. v záujme ochrany práv a slobôd iných.

Práva rodičov

Ak rodičia nemajú rodičovské práva nijakým spôsobom upravené, obmedzené alebo odobraté, centrum je povinné spolupracovať s rodičmi pri výchove a starostlivosti detí. Centrum je povinné preukázateľne oboznámiť rodičov dieťaťa s programom pre poruchy správania a poučiť ich o právach a povinnostiach rodiča dieťaťa, alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa. Rodičia majú právo na informácie o dieťati. Informácie o dieťati podáva vychovávateľ a sociálna pracovníčka, s ktorou si rodič dohodne stretnutie alebo mu podá informácie telefonicky, ak je presvedčená, že komunikuje s rodičom. Informácie o vzdelávacom procese dieťaťa môže podať aj špeciálny pedagóg a sociálny pedagóg.

Centrum pripraví výchovný plán s dieťaťom a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a ak je to možné aj s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa preukázateľne oboznámi dieťa, rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, s výchovným plánom a spôsobom jeho vyhodnocovania.

Rodičia majú právo na stretávanie sa s dieťaťom v súlade s programom pre poruchy správania a primerane jednotlivým etapám.

- Dieťa, pre ktoré je v Centre vykonávané pobytové opatrenie súdu, má právo stretávať sa s rodičmi, ak nebolo súdom ustanovené inak, Centrum, orgán sociálnoprávnej

ochrany detí a sociálnej kurately a obec poskytujú dieťaťu a jeho rodičovi pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí, na rozvoj a úpravu ich vzájomných vzťahov a na úpravu ich rodinných pomerov.

- Centrum dohodne s rodičmi dieťaťa a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa, s prihliadnutím na potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti rodiča dieťaťa. Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné v súlade s etapami programu, Centrum je oprávnené:

→ **Určiť, že rodič dieťaťa sa nemôže stretnúť s dieťaťom;** dôvod takéhoto určenia musí byť zaznamenaný v spisovej dokumentácii dieťaťa a musí byť oznámený súdu a orgánu sociálnoprávnej ochrany dieťaťa a sociálnej kurately na účel hodnotenia pobytového opatrenia súdu.

→ **Určiť, že rodič dieťaťa sa môže stretnúť s dieťaťom:**

- len za prítomnosti zamestnanca Centra, ktorý môže poskytnúť dieťaťu a rodičovi potrebnú pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí
- len v Centre, ktoré na tento účel utvára vhodné podmienky
- mimo Centra, v územnom obvode obce, v ktorej je sídlo Centra alebo sa nachádza organizačná zložka Centra, v ktorej je dieťa umiestnené
- na inom mieste vhodnom alebo vytvorenom na účel stretávania sa dieťaťa s jeho rodičom
- umožniť dieťaťu pobyt s rodičom mimo Centra.

Povinnosti dieťaťa a povinnosti rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra

Zásadné povinnosti dieťaťa:

- dodržiavať zásady spolunažívania
- dodržiavať osobnú hygienu
- pohybovať sa v dôstojnom a dostatočnom oblečení
- dbať o poriadok a čistotu vnútorných a vonkajších priestorov

d'alej je dieťa povinné dôsledne dodržiavať:

- zákaz prinášať a požívať alkohol, lieky a iné drogy
-

- zákaz hrať karty a iné hazardné hry
- zákaz zdržiavať sa v priestoroch vymedzených pre zamestnancov centra
- nepoužívať elektrické spotrebiče (rádia, magnetofóny, variče) okrem tých, ktoré sú súčasťou zariadenia kuchyne
- nefotografovať priestory, zamestnancov, deti (len so súhlasom riaditeľa)
- nesprávať sa hlučne a rušivo
- nezberať, sušiť huby, liečivé rastliny a iné lesné plody
- nevstupovať do cudzích izieb
- neudržiavať intímne vzťahy
- neznečisťovať a poškodzovať majetok Centra
- plniť si úlohy vyplývajúce z individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa
- Zdržať sa šírenia nepresných, klamlivých, urážlivých, zavádzajúcich informácií o sebe, deťoch, rodine, pracovníkoch Centra
- Dodržiavať časy príchodov z vychádzok, zo škôl, z pobytov mimo Centra, z krúžkov a pod.,

Taxatívne vymedzené povinnosti:

1. Dieťa je povinné podrobiť sa dychovej skúške, alebo testu na drogy, ak je k tomu vyzvané
2. Dieťa musí rešpektovať rozhodnutie každého zamestnanca skupiny rovnako
3. Zákaz akýchkoľvek prejavov agresivity, pľutie, kradnutie, používanie a požičiavanie vecí bez vedomia majiteľa
4. Zákaz používania vulgarizmov aj mimo skupinových stretnutí
5. Dodržiavanie režimu dňa a programu centra
6. Dieťa je povinné zúčastniť sa všetkých aktivít pokiaľ nemá zdravotné obmedzenie
7. Dieťa je povinné viesť si denník, môže si vybrať kohokoľvek s pomedzi zamestnancov špecializovanej skupiny, ktorému nechá nahliadnuť do denníka
8. Dodržiavanie budíčka a nočného kľudu
9. Konzumácia jedla je povolená len v jedálni + spoločné stolovanie
10. Dieťa musí udržiavať poriadok na izbe, spoločných priestoroch a aj v ostatných veciach – každá vec má svoje miesto
11. Dieťa si plní povinnosť vyplývajúci z prideleného „rajónu“
12. V kuchyni sa môže zdržiavať len ten, kto má službu a je zodpovedný za všetky potraviny a kuchynské pomôcky
13. Za nedodržanie pravidiel v súlade s bodovým systémom je odňatá výhoda
14. V prípade úteku sa upravuje suma vreckového

Povinnosti rodiča:

- Prejavovať záujem o dieťa,
- Plniť si úlohy vyplývajúce z plánu sociálnej práce,
- Podávať presné, pravdivé a včasné informácie o dieťati,
- Informovať Centrum o aktuálnej zmene (bydliska, zdravotnej poisťovne a iných dôležitých skutočnostiach),
- Byť pri stretnutí s dieťaťom upravený, čistý, bez príznakov požitia omamných látok a alkoholu,
- V prípade podozrenia z požitia alkoholických nápojov alebo odozrenia na parazitické a infekčné ochorenia, je Centrum oprávnené stretnutie s dieťaťom obmedziť
- Rodič/zákonný zástupca je informovaný/dáva súhlas, že dieťa v záujme udržania bezpečného prostredia bez návykových látok v Centre, bude v prípade podozrenia z recidívy alebo po návrate z krátkodobého pobytu podrobené testu na odhalenie prítomnosti návykovej látky v tele, a prehliadke a kontrole jeho osobných vecí
- Rodič /zákonný zástupca je informovaný, že akékoľvek porušenie pravidiel Centra dieťaťom, alebo jeho zákonným zástupcom, bude zamestnancom centra táto skutočnosť bezodkladne oznámená na príslušnom oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a na príslušnom súde.

Výchovné prostriedky, ktoré je možné uložiť za nedodržiavanie povinností vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre nesúhlasia

A (závažné porušenia)	B (stredne závažné porušenia)	C (menej závažné porušenia)
Zákaz používania nepovolených látok a s tým súvisiace zvyky	Dieťa musí rešpektovať rozhodnutie každého člena personálu	Zákaz používania vulgárizmov mimo skupinových stretnutí.
Zakázané sú akékoľvek prejavy agresivity, pľutie, kradnutie, používanie	Dodržiavanie režimu dňa a programu detského domova	Klient je povinný zúčastniť sa všetkých aktivít.

a požičiavanie vecí bez vedomia majiteľa.		
Dieťa je povinné podrobiť sa dychovej skúške, alebo testu na drogy, ak je k tomu vyzvaný	Dieťa je povinné plniť si povinnosti vyplývajúce z pridelenia k „rajónu“.	Dieťa je povinné viesť si denník. Dieťa si môže vybrať kohokoľvek spomedzi zamestnancov Detský domov ktorému nechá nahliadnuť do denníka.
	V kuchyni sa môže nachádzať len ten, kto má službu a je zodpovedný za všetky potraviny a kuchynské pomôcky.	Dodržiavanie budíčka.
		Konzumácia jedla je povolená len v jedálni + spoločné stolovanie.
		Povinnosťou dieťaťa je udržiavať poriadok v spoločenských priestoroch, na izbe aj v ostatných veciach. Každá vec má svoje miesto.

Opatrenia na predchádzanie porušovania pravidiel:

- Jednotné vedenie
- Oboznámiť dieťa s pravidlami a uistiť sa, že im porozumel s možnosťou vyjadriť sa, prípadne doplniť.
- Umiestnenie pravidiel a možných výchovných prostriedkov na dobre viditeľné a všetkým dostupné miesto s možnosťou odvolávať sa na pravidlá kedykoľvek počas dňa
- Bodový systém:
 - plusové body: za mimoriadnu aktivnosť v rámci režimu dňa, body sa udeľujú za predpokladu, že dochádza nad rámec plnenia si denných povinností, bez upozornenia personálu
 - Mínusové body: za priestupky veľmi závažného, závažného, menej závažného charakteru a drobné priestupky
- Jasne stanoviť hranice a nemeniť ich /čo je dovolené a čo je zakázané a vysvetliť prečo sú hranice dôležité. Dôsledne trvať na ich dodržiavaní. Dohodnuté hranice musia byť jednotné a presadzované každým členom personálu

- Dať dieťaťu možnosť výberu (dve možnosti, ktoré sú obe v súlade s našim zámerom)
- Zamestnanci musia dodržiavať základné zásady komunikačných zručností a asertívnych techník s cieľom eliminovať napätú atmosféru a konfliktné situácie
- Vzdelávanie personálu v oblasti práce s hranicami, v oblasti komunikačných zručností, zvládania krízových situácií a podobne
- Možnosť teambuildingových aktivít a psycho-hygiény pre zamestnancov.

Základné výchovné prostriedky

Ako základné výchovné prostriedky sa uplatňujú odmeny a sankcie. Využíva sa zameranie hlavne na odmenu, (televízia, možnosť výberu voľnočasovej aktivity, vychádzka) rovnako ako časté využívanie slovných pochvál, ocenení, uznání.

Sankcia musí byť bez výnimky uložená za každé porušenie pravidiel. Sankcie musia byť splniteľné, overiteľné a každý zamestnanec špecializovanej samostatnej skupiny musí dbať na ich dôsledné plnenie dieťaťom. Ak vychovávateľ sankciu udelí, musí byť presvedčený o jej opodstatnení a musí trvať na jej splnení. Dĺžka trvania sankcie musí byť primeraná závažnosti priestupku ,najdlhšie na dobu 7 dní, neuplatňujú sa dlhodobé sankcie. O uložení sankcie sa urobí záznam, ktorý je založený v dokumentácii dieťaťa.

Ak dieťa svojim správaním poruší pravidlá a povinnosti, je cieľom pracovať s ním tak, aby u neho nastali trvalé zmeny. To je možné výlučne cez pozitívnu väzbu a motiváciu. Preto pri každom nedodržaní povinností je vychovávateľ povinný najprv určiť pozitívne prvky správania, ktoré má oceniť. Sila tohto ocenenia, ak je správne nastavená, spôsobí želateľnú zmenu v správaní dieťaťa.

Až následne s dieťaťom analyzuje negatívne aspekty správania a dohodne uloženie výchovného prostriedku. V centre je možné ukladať výchovné prostriedky len na základe dôslednej analýzy konania dieťaťa s prihliadnutím na jeho vek, pohlavie, mentálnu úroveň a osobnostné špecifiká.

Je zakázané používať všetky formy telesných trestov na dieťati a iné hrubé alebo ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú alebo psychickú ujmu. Pri vykonávaní opatrení v centre je zakázané používať ako výchovný prostriedok zákaz kontaktu s rodičmi a ďalšími blízkymi osobami, sociálne vylúčenie, vyžadovanie neprimeraných fyzických výkonov, zásahov do vonkajšieho vzhľadu a nosenia znevažujúceho oblečenia, neodôvodnené zasahovanie do stravovania a iné výchovné prostriedky a postupy práce, ktoré dieťaťu môžu spôsobiť poníženie a môžu neprimerane zasiahnuť do jeho ľudskej dôstojnosti.

Voči dieťaťu je zakázané použiť výchovný prostriedok len preto, že je súčasťou rovnakej skupiny detí ako dieťa, pri výchove ktorého má byť použitý výchovný prostriedok. Dieťa nesmie byť zodpovedné za rozhodovanie alebo určovanie výchovných prostriedkov pre iné dieťa.

Zamestnanec centra môže použiť nasledujúce výchovné prostriedky:

- Ústny dohovor,
- Obmedzenie vychádzok,
- Obmedzenie užívania vlastného telefónu,
- Obmedzenie sledovania televízie,
- Pridanie povinností,
- Obmedzenie iných aktivít,
- Obmedzenie kontaktu s prostredím negatívne vplyvujúcim na dieťa (v záujme ochrany dieťaťa),
- Upravenie času prípravy na nočný klúd a spánok.

Praktické zásady ukladania výchovných prostriedkov:

- Za postup uloženia výchovného prostriedku je zodpovedný pracovník Centra, počas ktorého služby došlo k nežiadúcemu konaniu a správaniu dieťaťa.
 - Výchovný prostriedok je možné uložiť po konzultácii s dieťaťom s dôrazom na to, aby dieťa pochopilo nevhodnosť svojho konania a správania a malo možnosť sa k výchovnému prostriedku vyjadriť. Uprednostňuje sa akceptovateľný návrh zo strany dieťaťa.
 - V prípade, ak nedôjde k dohode a dieťa s uloženým výchovným prostriedkom nesúhlasí, k riešeniu takéhoto prípadu je potrebné prizvať ďalších pracovníkov skupiny, prípadne odborný tím.
 - Pri riešení nevhodnosti konania a správania dieťaťa sa používa zásada hodnotiaceho rozhovoru (individuálne, medzi štyrmi očami)
-

- Pri dohode s dieťaťom o výchovnom prostriedku je možné dohodnúť aj sankciu za nedodržanie tejto dohody.
- Maximálna dĺžka trvania výchovného prostriedku je 7 dní.
- Všetky výchovné prostriedky, ktoré zasahujú do služby iných pracovníkov centra, musia byť vypracované písomne v Zázname o uložení výchovného prostriedku (viď príloha č. 1)
- V prípade, ak dieťa, ktorému bol uložený výchovný prostriedok za porušenie pravidiel svojim správaním prejavuje úspešnú nápravu vo svojom správaní a konaní vychovávateľ po konzultácii s odborným tímom môže prehodnotiť uložený výchovný prostriedok a môže skrátiť dobu trvania uloženého výchovného prostriedku.

Spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona

- Vreckové sa poskytuje na základe vypracovaného predpisu,
 - Predpis vypracováva vychovávateľ a sociálny pracovník
 - Výška vreckového je upravená Vyhláškou č. 103/2008 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately s odkazom na zákon o životnom minime a Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny o úprave súm životného minima, ktoré sa prehodnocuje k 1.7. kalendárneho roka.
 - Vreckové sa vypláca do 25. dňa nasledujúceho mesiaca, kedy vznikol nárok na vreckové,
 - Vyplácanie vreckového sa realizuje vychovávateľmi a sociálnymi pracovníkmi oproti podpisu dieťaťa,
 - Spôsob vyplácania vreckového (v celej sume, vo viacerých čiastkach, šetrením) je upravený v písomnej dohode s dieťaťom,
 - Písomná dohoda musí byť zrozumiteľná veku a mentálnej úrovni dieťaťa a je súčasťou výchovného plánu,
 - Prijaté ako aj vyplácané vreckové je vedené v osobitnej písomnej evidencii vreckového dieťaťa, ktorá je uložená na samostatne usporiadanej skupine,
 - Pri stretnutí s deťmi sociálny pracovník v rozhovore overuje vyplatenie vreckového,
-

- Ak bolo zistené, že vreckové bolo dieťaťom neúčelne využité (alkohol, drogy, cigarety ...) je možné v zmysle zákona podľa § 66 ods. 4 poskytnúť dieťaťu vreckové v nižšej sume alebo sa suma zodpovedajúca tomuto rozdielu uloží na osobný účet dieťaťa,
- O spôsobe výplaty vreckového pri jeho neúčelnom využití rozhoduje vychovávateľ a sociálny pracovník a musí byť zachytený vo výchovnom pláne, účinky takéhoto opatrenia sú vyhodnocované vo výchovnom pláne min. 1x mesačne,
- Uvedené opatrenie možno uplatniť opakovane,
- V prípade úteku sa postupuje v zmysle platnej legislatívy, kedy je vreckové krátené o pomernú sumu vreckového pripadajúcu na počet dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo bez súhlasu centra.

Postupu v rizikových situáciách pre dieťa, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v Centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení Centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami Centra

Postup riešenia rizikových situácií je rozpracovaný v Krízovom pláne Centra a je dostupný pracovníkom špecializovanej samostatnej skupiny na viditeľnom mieste.

Krízový plán Centra sa zameriava na:

- Situácie ohrozujúce život a zdravie detí,
- Situácie, pri ktorých zasahujú aj iné záchranné zložky (polícia, hasiči, rýchla zdravotná pomoc).

Dôležité telefónne čísla:

- RZP: 112, 155
 - Polícia: 158
 - Hasiči: 150
 - Riaditeľ Centra: 0908 904 124
 - Vedúca úseku starostlivosti o dieťa : 0918 765 715
-

Administratívne činnosti pri nedovolenom opustení /svojoľnom odchode/úteku(nezvestnosti) dieťaťa z Centra:

- Pri nedovolenom opustení Centra bezodkladne službukonajúci zamestnanec informuje riaditeľa Centra, vedúcu starostlivosti úseku o mimoriadnej udalosti
- Službukonajúci sociálny pracovník spolu s pomocným vychovávateľom bezodkladne dôsledne skontrolujú priestory Centra a najbližšie okolie
- Zosumarizuje sa oblečenie dieťaťa a čas pred nedovoleným opustením Centra
- Centrum oznámi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, príslušnému súdu, ktorý nariadil neodkladné opatrenie alebo uložil výchovné opatrenie v podobe „Oznámenie o mimoriadnej udalosti“
- Bezprostredne po zistení, že dieťa, ktoré je dočasne umiestnené v Centre opustilo priestory Centra oznamuje službukonajúci zamestnanec túto mimoriadnu udalosť Základnému útvaru Policajného zboru Slovenskej republiky na telefónnom čísle 158.
- Nedovolené opustenie Centra – útek službukonajúci zamestnanec bezodkladne oznámi zákonnému zástupcovi dieťaťa a informuje o tom, že v prípade, že sa dieťa vráti domov, treba túto skutočnosť oznámiť na telefónnom čísle 158 a zamestnancovi Centra. Rodič je povinný dovieť dieťa do Centra a je povinný ohlásiť skutočnosť, kde sa dieťa zdržiava a dokedy na telefónnom čísle 158, kde dostane inštrukcie ako postupovať ďalej. V prípade, že službukonajúci zamestnanec je oboznámený o tom, že dieťa sa nachádza doma, taktiež túto skutočnosť nahlási na telefónnom čísle 158, kde obdrží ďalšie inštrukcie ako postupovať.

Pri osobnom nahlasovaní na príslušnom útvare Policajného zboru Slovenskej republiky nedovoleného opustenia Centra/úteku dieťaťa je potrebné mať so sebou:

- Vyplnený formulár o nedovolenom opustení priestorov Centra/úteku (popis oblečenia, adresy miest, kde sa obvykle zdržiava, kontakty na spolužiakov, kamarátov, aktuálny zdravotný stav, popis špecifických telesných znamení, iné zvláštnosti potrebné na lepšiu identifikáciu dieťaťa)
- Najaktuálnejšiu fotografiu dieťaťa, občiansky preukaz dieťaťa, rozhodnutie súdu – neodkladné opatrenie – výchovné opatrenie

Administratívne činnosti po návrate dieťaťa

Po návrate dieťaťa z úteku sa vykoná odhlásenie nezvestnosti telefonicky a následne osobne za prítomnosti dieťaťa na príslušnom útvare Policajného zboru Slovenskej republiky a informuje sa orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o nových skutočnostiach.

Dieťa po príchode prechádza osobnou prehliadkou, sú mu vykonané testy na zisťovanie reziduí metabolitov psychoaktívnych látok v moči.

Ak sa dieťa vráti v doprovode rodičov alebo sám:

- Dieťa so podrobí testom na zisťovanie reziduí metabolitov psychoaktívnych látok v moči.

- Zamestnanec Centra oznámi telefonicky útvaru Policajného zboru Slovenskej republiky návrat dieťaťa
- Zamestnanec Centra zabezpečí výsluch dieťaťa na útvare Policajného zboru Slovenskej republiky
- Zamestnanec Centra oznámi nové skutočnosti adresované: orgán sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, príslušný súd(akým spôsobom sa vrátil, či bol/nebol pod vplyvom drog, výsledky testov na drogy)

Ak sa dieťa vráti v doprovode príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky:

- Zamestnanec Centra informuje zákonných zástupcov
- Zamestnanec vykoná testy na zisťovanie rezidií metabolitov psychoaktívnych látok v moči.
- Zamestnanec Centra zabezpečí výsluch dieťaťa na útvare Policajného zboru Slovenskej republiky
- Zamestnanec Centra oznámi nové skutočnosti adresované: orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, príslušný súd(akým spôsobom sa vrátil, či bol/nebol pod vplyvom drog, výsledky testov na drogy)

Postup, keď nastanú vážne nezhody medzi deťmi (fyzický útok, bitka)/ aj medzi dieťaťom a zamestnancom:

1. Skontrolovať prostredie s cieľom odstrániť nebezpečné predmety v blízkosti konfliktu, poprosiť ostatné deti, aby odišli, ak sú v situácii prítomné.
2. Privolať pomoc iného pracovníka (prevaha, nižšie riziko útoku).
3. Odkloniť pozornosť od bitky (silný zvukový podnet- strhnúť pozornosť na seba).
4. Neutrálnym hlasom varovať pred následkami správania. Oznamenie by malo byť jednoduché a jednoznačné. Je vhodné dieťa oslovovať menom.
5. Odporúča sa tiež ponúknuť dieťaťu, aby sa posadil. U sediaceho človeka je riziko fyzickej agresie podstatne nižšie.
6. Pri väčšom riziku, napr. ak je dieťa-agresor ozbrojené alebo zvlášť nebezpečné, treba privolať políciu.
7. Zvolať skupinovú komunitu s cieľom stabilizovať, pomenovať a vyhodnotiť situáciu + sankcia za agresívne správanie.
8. Spísať záznam o mimoriadnej udalosti

Krízová situácia – pokus o suicídum, podrezanie žíl, skok z výšky, úraz dieťaťa...

Službukonajúci zamestnanec Centra na základe závažnosti situácie poskytne základnú prvú pomoc dieťaťu najčastejšie zastavením krvácania, dezinfekciou a obviazaním rán, oživovanie srdca umelým dýchaním. Službukonajúci zamestnanec na základe závažnosti situácie poskytne prvú pomoc.

- Ak si to situácia vyžaduje jeden zo službukonajúcich zamestnancov, ktorý je v službe, privolá Rýchlu zdravotnú pomoc alebo dovezie dieťa na pohotovosť, kde sa mu poskytne odborná zdravotná starostlivosť
- Ďalší službukonajúci zamestnanec spolu s deťmi pokračujú v programe, ak si to situácia nevyžaduje inak.
- Zamestnanec zvolá skupinu v prípade, ak deti majú informácie o tejto situácii a preberie celú udalosť.

ÚRAZ NA SKUPINE

- Poskytnutie prvej pomoci
- Privolanie záchranej služby, ak je to potrebné (112, 155)
- Informovať riaditeľa Centra a vedúcu úseku starostlivosti o dieťa,
- Sledovať zdravotný stav dieťaťa, riadiť sa pokynmi rýchla zdravotná pomoc,
- Poskytnúť rýchlu zdravotnú pomoc a všetky potrebné informácie,
- Úraz vyžadujúci si lekárske ošetrenie je službukonajúci vychovávateľ povinný zapísať do knihy úrazov,
- Spísanie mimoriadnej udalosti.

POŽITIE OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÝCH LÁTOK ALEBO ALKOHOLU

- Pri podozrení na omamnú látku alebo alkohol previesť s dieťaťom informačný rozhovor,
- Urobiť test na návykové látky, resp. použiť alkoholový tester
- Pri každom testovaní spísať zápisnicu, ktorú podpíše dieťa aj prítomný zamestnanec,
- Informovanie zodpovedným zamestnancom skupiny, ktorý následne informuje vedúcu úseku starostlivosti a riaditeľa Centra,
- V prípade zlého zdravotného stavu dieťaťa privolanie rýchla zdravotná pomoc (112, 155),
- Spísanie mimoriadnej udalosti.

KRÁDEŽ (oznámená príslušným oddelením policajného zboru)

- Výsluch na polícii,
- Informovanie zodpovedného zamestnanca skupiny, ktorý následne informuje vedúcu úseku starostlivosti a riaditeľa Centra,
- Ďalší postup podľa pokynov polície,
- Spísanie mimoriadnej udalosti.

AGRESÍVNE SPRÁVANIE

- Snažiť sa o upokojenie situácie,
 - Ochrana ostatných členov skupiny,
 - V prípade potreby privolať rýchlu zdravotnú pomoc (112, 155) a políciu,
 - Nahlásenie mimoriadnej udalosti vedúcej úseku starostlivosti a riaditeľovi Centra,
-

- Zápis o vzniknutej situácii,
- Poskytnutá psychologická prípadne psychiatrická starostlivosť,
- Rozhovor s dieťaťom,
- Spoločné stretnutie odborného tímu (vychovávateľ, vedúca úseku, psychológ, riaditeľ Centra).

SEXUÁLNE ZNEUŽITIE

- Vyhotovenie písomného záznamu o zistených skutočnostiach,
- Zamedzenie kontaktu dotknutých osôb,
- Bezodkladné nahlásenie vedúcej úseku starostlivosti a riaditeľovi Centra
- Bezodkladné nahlásenie podozrení na príslušnom útvare policajného zboru,
- Zabezpečenie psychologickej intervencie,
- Ďalší postup podľa odporúčaní policajného zboru.

Zabrániť:

- Nepodľahnutiu panike,
- Nezľahčovať situáciu,
- Nezatajovať udalosti pred nadriadenými,
- Nezabúdať na ostatné deti na skupine,
- Nepreceňovať svoje schopnosti,
- Nezabúdať informovať rodiča/zákonného zástupcu

Príloha č. 1.

Z á z n a m

o uložení výchovného prostriedku

Meno a priezvisko dieťaťa:

Dátum a čas:

Službukonajúci vychovávateľ:

Popis nevhodného správania a konania:

- Pozitívne stránky:
-

- Negatívne stránky:

Cieľ výchovného prostriedku:

Popis výchovného prostriedku:

Trvanie výchovného prostriedku:

Vyjadrenie dieťaťa k navrhovanému výchovnému prostriedku:

Spôsob, dátum a čas vyhodnotenia výchovného prostriedku:

Odmena (ak je dohodnutá) za dodržanie opatrení uloženého výchovného prostriedku:

Sankcie za nedodržanie dohodnutého výchovného prostriedku:

V, dňa

.....
podpis dieťaťa

.....
podpis službukonajúceho vychovávateľa

Vyhodnotenie výchovného prostriedku:

Ďalší navrhovaný postup:

V, dňa

.....

podpis dieťaťa

.....

podpis službukonajúceho vychovávateľa